22869 ـ فروش طلا در برابر پول جایز نیست مگر آنکه همهٔ پولش را در همان مجلس کامل بگیرد

سوال

من طلافروشی دارم و گاه بعضی از خویشاوندان یا دوستانم برای خرید طلا می‌آیند و از من می‌خواهند که طلا را بردارند و پولش را یک یا دو روز بعد بیاورند و می‌ترسم اگر بگویم این کار حرام است این باعث قطع رحم و پیوند خویشاوندی شود.

پاسخ مفصل

الحمدلله.

فروش طلا با پول نقد جایز نیست مگر در صورت دریافت و تسلیم طلا و پول در همان مجلس و این همان چیزی است که فقها آن را «تقابض» می‌نامند، یعنی مشتری طلا را می‌گیرد و فروشنده هم پولش را، و فروش طلا بدون تقابض جایز نیست. پاسخ شمارهٔ (65919) را ببینید.

بر شما واجب است که این مسئله را برای مشتری خودتان توضیح دهید و بگویید که برای مسلمان واجب است که امر الله و پیامبرش را بشنود و اطاعت کند و بیان کنید که این نه به سبب عدم اعتماد و یا امین ندانستن او بلکه برای پیروی از شرع است و لازم است که این را با نرمش و مهربانی توضیح دهید.

از شیخ محمد بن صالح العثیمین ـ رحمه الله ـ پرسیدند:

حکم دریافت طلا پیش از دادن قیمتش چیست و اگر این در برابر یک آشنا و خویشاوند باشد که ترس از قطع رابطه با او می‌رود و من مطمئن هستم که او قیمتش را ولو بعد از مدتی خواهد داد، چطور؟

ایشان چنین پاسخ دادند:

«باید این قاعدهٔ کلی را بدانید که فروش طلا با درهم (پول و هر نقد دیگری) جایز نیست مگر در صورت دریافت کامل پول آن و در این مورد تفاوتی میان دور و نزدیک نیست زیرا دین خدا عرصهٔ تعارف نیست و اگر خویشاوند به سبب طاعت الله عزوجل از شما ناراحت می‌شود بگذار ناراحت شود زیرا در این حالت او ستمگر و گناهکار است که از شما می‌خواهد در معصیت الله عزوجل واقع شوید و شما در حقیقت وقتی او را از تعامل به این روش حرام منع کرده‌اید در حق او نیکی کرده‌اید بنابراین اگر خشمگین شد یا به این سبب با شما قطع رابطه کرد خودش گناهکار است و گناهی بر گردن شما نیست» (فقه وفتاوی البیوع: ۳۸۹).